

JAK ZNIČIT KŘÍDLATKU

O KŘÍDLATCE

- Na území ČR rostou tři druhy křídlatek – japonská, sachalinská a česká
- Všechny křídlatky jsou vytrvalé nepůvodní invazní rostliny

JAK JI POZNÁME?

- 2–5 m vysoká rostlina s dutým, červeně skvrnitým stonkem
- Listy jsou 15 cm, u křídlatky sachalinské až 30 cm dlouhé
- Má bílý květ, kvete koncem léta
- S prvními mrazy listy odumřou, zůstanou jen vysoké duté stonky
- Křídlatka přezimuje pomocí mohutného oddenku, v němž jsou shromážděné živiny

KDE SE VZALA?

Do Evropy byla dovezena z východní Asie jako okrasná a medonosná rostlina.

Ze zahrádek a parků „utekla do přírody“.

Rychle se šíří, zejména podél řek, a vytlačuje původní rostliny.

PROČ SE JÍ TU TAK DAŘÍ?

- Rychle roste, až 8 cm denně, každoročně dorůstá 2–5 m
- Nemá zde přirozené nepřátele (nemoci, hmyz)
- Není vybíravá – roste téměř všude

JAK SE ROZMNOŽUJE?

- Zejména pomocí částí oddenků a stonků
- Stačí jen kousek velký 2 cm a nová křídlatka je na světě

PROČ NÁM VADÍ?

- Velmi rychle se šíří a obsazuje nová území
- Tvoří rozsáhlé neproniknutelné porosty
- Vytlačuje původní druhy rostlin
- Zvyšuje půdní erozi

DALŠÍ VÝZNAMNÉ INVAZNÍ DRUHY

Bolševník velkolepý

Bolševník se množí semeny, po vytvoření květenství umírá: zničíme-li květy před vysemeněním, rostlina zahyne a nová semena se nedostanou do půdy. Klíčivost semen je 8–12 let. Pozor: Hrozí poleptání při styku s kůží!

Topinambur hlíznatý

Topinambury kosíme dvakrát ročně, rostliny se tím vyčerpají, nebo kombinujeme použití herbicidu a kosení.

PROJEKT „LIKVIDACE KŘÍDLATKY V POVODÍ ODRY – II. ETAPA“

• Křídlatka ohrožuje nejcennější přírodní území v Poodří. Její likvidace v okolí Odry je však zbytečná, pokud zároveň nedojde k odstranění křídlatky z jejích přítoků. Jinak se z neošetřených ploch podél toků pokaždé znovu rozšíří.

• Cílem je proto potlačení křídlatky v celém povodí Odry nad Ostravou. Toto území je rozděleno do 2 projektů: První etapa probíhá v letech 2009–11 a řeší území většiny pravostranných přítoků Odry (Jičínka, Sedlnice, Lubina, Ondřejnice...). Druhá etapa probíhá v povodí zbývajících přítoků – z větších např. Luha, Husí potok nebo Bílovka – a podél Odry samotné, projekt bude trvat tři roky, do srpna 2013.

• Oba projekty realizuje nezisková organizace ČSOP Salamandr ve spolupráci se Správou CHKO Poodří, za podpory Nadace OKD. Jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze Státního fondu životního prostředí v rámci Operačního programu Životní prostředí.

• Chemická likvidace opakovaným postřikem herbicidu probíhá dohromady na více než 100 hektarech. Použitý herbicid by měl být bezpečný, pro jistotu je však přesto průběžně sledován vliv postřiků na vody i půdu.

• Kromě ochrany cenných částí přírody bude přínosem projektu ušetření nákladů pro města a obce udržující veřejná prostranství a zlepšení stavu pozemků všech majitelů.

Vydal ČSOP Salamandr v rámci projektu Likvidace křídlatky v Povodí Odry – II. etapa. Projekt je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Státním fondem životního prostředí v rámci Operačního programu Životní prostředí
Foto: Štěpánka Konupková Kalousová, Martin Konupka, Petr Konupka, Barbora Krupová, Roman Barták, Ivan Bartoš, Vojtěch Bajer;
Grafické zpracování: sumec+ryšková; Tisk: Proprint s.r.o., Rožnov pod Radhoštěm 2011

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Pro veslu, sálakch a přirodu

KŘÍDLATKA JAK JI ZNIČIT

NEJÚČINNĚJŠÍ JSOU HERBICIDY

- Herbicidy aplikujeme v červnu až září (nejpozději 14 dní před prvními mrazy), použít můžeme zahradní postřikovače
- Po 14–30 dnech území zkontrolujeme a postříkáme rostliny, které přežily
- Pokud křídlatku chceme pokosit, počkáme, dokud zcela neuschne

KTERÉ HERBICIDY POUŽÍT?

- Jediný dostupný herbicid, který je možno používat přímo u vody je Roundup Biaktiv, mimo vodní plochy lze použít i ostatní druhy Roundupu (Klasik, Rapid) nebo jiný herbicid fungující na bázi glyfosátu (Dominátor, Glyfogan...)
- Glyfosát blokuje fotosyntézu, není tedy nebezpečný pro živočichy (a člověka)
- Při použití dbáme pokynů výrobce

BĚH NA DLOUHOU TRÁŤ

- Křídlatku nelze úplně vyhubit během jednoho roku
- Druhým rokem naroste znovu, ale oslabená, někdy i zdeformovaná (kadeřavé listy)
- Postřiky je nutné opakovat, ideálně tři roky po sobě a následně místa bývalého výskytu kontrolovat.

A CO DÁL?

- Herbicid zahubí nejen křídlatku, ale bohužel i většinu ostatních rostlin
- „Vypálené“ plochy je vhodné osít trávou, nebo zde vysadit keře či stromy a nadále o ně pečovat, jinak hrozí nebezpečí rozšíření dalších invazních druhů
- Podrobný návod na likvidaci křídlatky najdete na www.life-moravka.cz

DALŠÍ ZPŮSOBY LIKVIDACE

KOSENÍ

- Nutné opakovat nejméně 6–8krát ročně pokaždé, když křídlatka doroste 40 cm výšky, pokosené rostliny je třeba spálit
- Málo účinné, křídlatku utlumí, ale nezlikviduje

SPÁSÁNÍ

- Některá plemena ovcí a krav křídlatku spásají, nesmí však přerůst 150 cm
- Pást je nutno dlouhodobě a opakovaně, křídlatka prý vymizí po 4–7 letech
- V ČR nebylo ověřeno

CO URČITĚ NEDĚLAT!

- Nerýt, neorat (přesekáním oddenků křídlatku namnožíte)
- Nevyvážet zeminu či posekanou křídlatku do lesa, na skládku atd. (křídlatku tak rozšíříte)
- Nevysazovat si křídlatku do zahrádek (pomocí kořenového systému se lehce dostane i mimo váš pozemek)

NA KOHO SE OBRÁTIT

S dotazy a připomínkami, které se týkají křídlatky v CHKO Poodří (případně i v ostatním území povodí Odry), se můžete obracet na Správu CHKO:
Správa CHKO Poodří a krajské středisko Ostrava
ul. 2. května 1
742 13 Studénka
tel.: 556 455 055
email: poodri@nature.cz
www.poodri.nature.cz

